

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

Academic Leadership of School Administrators in Digital Ara Affecting Effectiveness of Teacher
Performance in Schools Under the Secondary Educational Service Area Office Sakon Nakhon

นราธิป พันธ์ชัย¹ ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ² ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ³
Naratip Pananchai¹ Dr.Penphaka Panjana² Dr.Ruethaisap Dokkham³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบ ศึกษาความสัมพันธ์อำนาจพยากรณ์ และหาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา การวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและครูผู้สอน ปีการศึกษา 2566 จำนวน 346 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซ์ และมอร์แกนและสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.238 – 0.526 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.801 และด้านประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.232 – 0.592 มีค่าความเชื่อมั่น 0.757 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณที่ละขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การปฏิบัติงานของครู

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Course teacher in Master of Education Program in Educational Administration and Doctor of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

³ข้าราชการบำนาญ

³Retired civil servants

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: นราธิป พันธ์ชัย, big19naratip@gmail.com

รับเมื่อ 10 พฤษภาคม 2567 แก้ไข 14 กรกฎาคม 2567 ตอบรับ 17 กรกฎาคม 2567

การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่า การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล และประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนโดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .683

6. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการ และภาวะผู้นำครู (X_4) ด้านการพัฒนาผู้เรียน (X_5) และด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล (X_2) สามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 49.50 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ ± 22.178

7. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน จำนวน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการและภาวะผู้นำครู ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนเข้าร่วมประชุมอบรม สัมมนาเกี่ยวกับงานวิชาการ มีแนวทาง แนวคิด วิธีการปฏิบัติในการพัฒนาครูในด้านวิชาการ ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริม สนับสนุน เตรียมความพร้อมในเรื่องของสื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการเรียนรู้ของนักเรียน และ 3) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ควรมีการพัฒนาหลักสูตรสอดคล้องกับยุคดิจิทัล นำหลักสูตรมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

ABSTRACT

The objectives of this research are to investigate, compare, and analyze the relationship of predictive power and to develop strategies for enhancing the academic leadership of school administrators in the digital era. This study examines how such leadership impacts the effectiveness of teacher performance in schools under the Sakon Nakhon Secondary Educational Service Area Office. The research is conducted based on the perspectives of school administrators, deputy directors of academic divisions, and teachers, categorized by their positional status, work experience, and school size. This research employs a correlational methodology. The sample comprises 346 individuals, including school administrators, deputy directors of academic divisions, and teachers, from the academic year 2023. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's tables and was selected through stratified random sampling. The instruments employed for data collection included questionnaires and interviews. The questionnaire utilized a 5-point Likert scale to assess the academic leadership of school administrators in the digital era. It demonstrated a discriminatory power range from 0.238 to 0.526 and a reliability coefficient of 0.848. The questionnaire measuring the effectiveness of teacher performance in schools exhibited a discriminatory power range from 0.232 to 0.592 and a reliability coefficient of 0.835. Statistical methods used for data analysis encompassed frequency, percentage, mean, standard deviation, T-test, one-way analysis of variance (ANOVA), Pearson's simple correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The research findings revealed that:

1. The overall academic leadership of school administrators in the digital era is at the highest level.
2. The overall performance of school teachers is at the highest level.
3. When considering the academic leadership of school administrators in the digital era, according to the opinions of directors, deputy directors of academic divisions, and teachers, categorized by position status, work experience, and school size, it was found that the overall academic leadership of school administrators in the digital era showed statistically significant differences at the 0.01 level.
4. According to the opinions of school directors, deputy directors of academic divisions, and teachers, when classified by position status, work experience, and school size, it was found that the performance of teachers in schools did not differ overall or in specific aspects.
5. The academic leadership of school administrators in the digital age and the overall effectiveness of teacher performance in schools exhibited a moderate positive relationship with statistical significance at the .01 level, with a correlation coefficient of .683.
6. The academic leadership of school administrators in the digital era, which predicts the overall performance of teachers with statistical significance at the .01 level, encompasses three key areas: academic personnel development and teacher leadership (X_4), student development (X_5), and curriculum management and learning management in the digital age (X_2). Together, these areas predict 49.50 percent of the variance, with a standard error of the estimate of ± 22178 .
7. Guidelines for developing academic leadership among school administrators in the digital era, impacting the effectiveness of teacher performance, are outlined across three areas. 1) Academic Personnel Development and Teacher Leadership: School administrators should actively support staff participation in meetings, training sessions, and seminars focusing on academic pursuits. Clear guidelines, concepts, and procedural frameworks should be established to foster teacher development in academic domains, along with strong encouragement for integrating digital technologies into pedagogical practices. 2) Student Development: Administrators are tasked with promoting, supporting, and equipping learning environments with suitable media, tools, and equipment to enhance student learning experiences. 3) Curriculum Management and Learning Practices in the Digital Age: Collaboration between administrators and teachers is vital in crafting curricular frameworks aligned with contemporary digital paradigms, with optimized implementation to facilitate effective learning management and ensure maximum benefits for students.

Keywords: competencies of school administrators, effectiveness of academic affairs administration in schools

ภูมิหลัง

ปัจจุบันโลกเริ่มเข้าสู่ยุคระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลที่เทคโนโลยีดิจิทัล จะไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือสนับสนุนการทำงานเฉกเช่นที่ผ่านมาอีกต่อไป หากแต่จะหลอมรวมเข้ากับชีวิตคนอย่างแท้จริงและจะเปลี่ยนโครงสร้างรูปแบบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ กระบวนการผลิต การค้า การบริการ และกระบวนการทางสังคมอื่น ๆ ซึ่งรวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลไปอย่างสิ้นเชิง ประเทศไทยจึงต้องเร่งนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อน

การพัฒนาประเทศ โดยในบริบทของประเทศไทย เทคโนโลยีดิจิทัลสามารถตอบปัญหาความท้าทายที่ประเทศกำลังเผชิญอยู่หรือเพิ่มโอกาส ในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม

สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นต้องเข้าใจบริบทของสถานศึกษาในยุคนี้ที่สภาพแวดล้อมภายนอกได้เข้ามามีผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาอย่างมาก โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีที่เป็นทั้งปัจจัยเอื้อ และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ทั้งการเปลี่ยนแปลงในระดับต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของไทย นโยบายประเทศไทย 4.0 ของรัฐบาลที่ต้องการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องใช้การศึกษา 4.0 ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศด้วย สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบทำให้สภาพแวดล้อมภายใน ไม่ว่าจะเป็นผู้เรียนในยุคดิจิทัล การเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ครูในยุคดิจิทัล และเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

ภาวะผู้นำแบบดิจิทัล เป็นกระบวนการหรือความสามารถ หรือพฤติกรรมที่ผู้บริหารโรงเรียนใช้ใช้เพื่อและอำนาจที่มีกระตุ้นให้บุคลากรในหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความกระตือรือร้นและเต็มใจ โดยที่ผู้นำมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถในการนำกระบวนการทางดิจิทัลมาใช้อย่างเหมาะสมและนำทางพฤติกรรมของบุคคลไปสู่การบรรลุเป้าหมาย พร้อมทั้งจะผลักดันและสนับสนุน การเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาและการทำงานภายในโรงเรียนได้อย่างสอดคล้องกับสภาพบริบท

การบริหารจัดการสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อให้สามารถที่จะเลือกใช้ในการบริหารสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม คุ่มค่าและเพียงพอต่อการใช้งาน (จินฉัตร ปะโคทัง, 2561, หน้า 238) และมีภาวะผู้นำวิชาการ เป็นภาวะผู้นำที่พัฒนามาจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง กล่าวว่าเป็นภาวะผู้นำโดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน อาศัยความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ ความรู้เกี่ยวกับการสอนและความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรเป็นพลังขับเคลื่อนทางการศึกษา ผู้นำทางวิชาการต้องมีความสามารถในการสื่อสารและแสดงให้นักเรียน ครู และผู้ปกครองเห็นว่าอะไรสำคัญและมีคุณค่าในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นสัญลักษณ์ที่เป็นแรงขับเคลื่อนและผู้นำทางวิชาการต้องมีทักษะในการสอนจริงในวัฒนธรรมที่นิยามเฉพาะว่าทั้งหมดของโรงเรียนคืออะไร มิติทางการศึกษา ทางสัญลักษณ์และทางวัฒนธรรมเป็นเรื่องสำคัญต่อภาวะผู้นำในโรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำการบริหารจัดการและนำคุณภาพมาสู่สถานศึกษาหรือโรงเรียน โดยผู้บริหารต้องมีความสามารถในการปรับตัวด้านโครงสร้าง ปรับตัวหลักสูตร ปรับกระบวนการเรียนการสอน ปรับกระบวนการบริหารจัดการใหม่ที่มีความสอดคล้องเหมาะสม โดยเฉพาะแนวคิดและค่านิยมที่เกิดจากโลกาภิวัตน์อันจะนำมาสู่การเปลี่ยนแปลงในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

การปฏิบัติงานของครูให้เกิดประสิทธิผลได้นั้น เป็นการทำงานที่อยู่ภายใต้มาตรฐานวิชาชีพ ตามข้อบังคับของครูสภาที่จะกำหนดแนวทางการทำงานให้มีประสิทธิภาพในทุกด้าน ซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดงผลพฤติกรรมปฏิบัติงานและการพัฒนางาน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย การเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษา รวมทั้งต้องฝึกฝนให้มีทักษะหรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนองค์ประกอบประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู ประกอบด้วยหลายปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ 1) ความพึงพอใจในงาน 2) การทำงานเป็นทีม 3) ความผูกพันต่อองค์การ 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดสื่อการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 5) คุณภาพในตัวผู้เรียน ที่มีความครอบคลุมในด้านความสามารถและทักษะ ตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เพื่อนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุง พัฒนา ภาวะผู้นำทางวิชาการ

ของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในพัฒนา
แนวทางการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร และผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา มีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและครูผู้สอน มีความความสัมพันธ์กันอย่างไร
6. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลด้านใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและครูผู้สอน
7. แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลในโรงเรียน และการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและครูผู้สอนเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

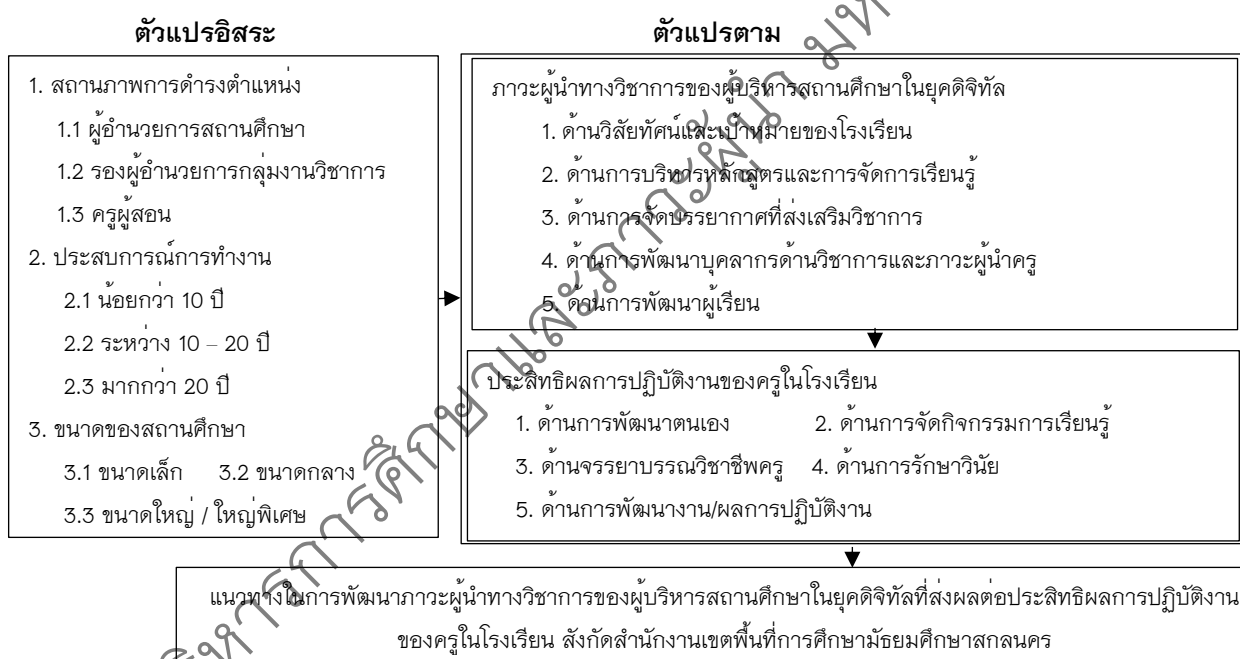
4. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ การดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

5. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับประสิทธิผล การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็น ของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและครูผู้สอน

6. เพื่อหาอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการและครูผู้สอน

7. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล และการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,559 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 169 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,390 คน จาก 45 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ในปีการศึกษา 2566 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซี

และมอร์แกน (Krejcie and morgan) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2552, หน้า 49) จำนวน 346 คน ซึ่งเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 คน จำแนกเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 45 คน รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ จำนวน 45 คน และกลุ่มครูผู้สอน จำนวน 256 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานและขนาดของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 5 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.273 – 0.526 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.801

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 5 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.232 – 0.592 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.757

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนและส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ รวมทั้งสิ้น 346 ฉบับ ได้นำเอกสารกลับคืนมา จำนวน 346 ฉบับ คิดเป็นร้อยละร้อย และนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถาม และคัดเลือกเอาเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสถิติเอฟ (F – test) แบบความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) การทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณทีละขั้นตอน (Stepwise multiple Regression)

แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร สรุปผลได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ และครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ และครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

3. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งและประสบการณ์การทำงาน พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลโดยรวมไม่ต่างกัน ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล และประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนโดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .683

6. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาศักยภาพด้านวิชาการ และภาวะผู้นำครู (X_4) ด้านการพัฒนาผู้เรียน (X_5) และด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล (X_2) สามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 49.50 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ ± 22178

7. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน จำนวน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาศักยภาพด้านวิชาการและภาวะผู้นำครู 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน และ 3) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยจำนวน 3 ด้าน คือ การพัฒนานักเรียน รองลงมา คือ การพัฒนาศักยภาพด้านวิชาการ และภาวะผู้นำครู และวิธีทัศน์และเป้าหมายของโรงเรียนในยุคดิจิทัล ตามลำดับ โดยผลการวิจัยครั้งนี้สูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร แสดงออกได้อย่างชัดเจนที่ทำให้ครูผู้สอนเชื่อมั่นและศรัทธาในความรู้ความสามารถ การบริหารสถานศึกษาได้ดี ส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียนที่เป็นไปในทิศทางที่ดี อีกทั้ง เพราะด้วยบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารได้ใช้ความสามารถในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างเต็มที่ ในขณะที่เดียวกันผู้บริหารยังต้องใช้ภาวะผู้นำและวิธีการต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนในโรงเรียนมีความพร้อมและเต็มใจที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น เช่น การยกย่อง ชมเชย และประกาศเกียรติคุณแก่ผู้มีผลงานดีเด่น และสนับสนุนความก้าวหน้าในตำแหน่ง กระตุ้นและส่งเสริมให้มีการเริ่มสร้างสรรค์กับสิ่งใหม่ ๆ ให้ความไว้วางใจ ให้เกียรติ ให้การยอมรับ เชื่อมั่นในความสามารถของผู้ใต้บังคับบัญชา มอบหมายงานที่ทำท้ายและเป็นไปได้ รวมทั้งแนะนำงานให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิราพร พลละสิม (2564, หน้า 74) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของ

ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ และครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จำนวน 3 ด้าน คือ การรักษาวินัย รองลงมา คือ จรรยาบรรณวิชาชีพครู และการพัฒนางาน/ผลการปฏิบัติงานตามลำดับ โดยผลการวิจัยครั้งนี้สูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร แสดงออกถึงการมีความรู้ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์การทำงานทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน และงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับวิชา สวดศรี (2564, หน้า 255) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

3. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล และประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า

3.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ซึ่งทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ตระหนักถึงบทบาท หน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาว่า เป็นผู้ที่มีความสำคัญมากต่อสถานศึกษา ที่จะต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ สามารถโน้มน้าวหรือจูงใจให้ทุกฝ่ายในโรงเรียนปฏิบัติงานในสิ่งที่ตามความรับผิดชอบของตนอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จูตินันธุ์ปรุงชัยภูมิ (2561, หน้า 122) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามยุคสมัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธิกานต์ บริเอก (2564, หน้า 277) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล และประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า

4.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ไม่ว่าจะบริหารสถานศึกษาในขนาดใดก็ตาม ต่างต้องมีความเข้าใจถึงหลักการ ระเบียบ วิธีการ พร้อมทั้งสามารถนำเอาความรู้ ทฤษฎีต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา วิธีการหรือแนวปฏิบัติที่ดีของบุคลากรในสถานศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิฑิตินันท์ ประจักษ์ภูมิ (2561, หน้า 822) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4.2 ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวิจัยในชั้นเรียน และการพัฒนางาน/ผลการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ในปัจจุบันการดำเนินการตามนโยบายจากส่วนกลางที่ต้องการให้สถานศึกษาแต่ละแห่งทุกขนาดโรงเรียนต่างต้องขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษาไปตามทิศทางของโลกที่เปลี่ยนไป และมีเป้าหมายสำคัญแบบเดียวกัน ซึ่งจะพบว่า อาจเกิดปัญหาในการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ หรือด้านบุคลากรที่จะเป็นผู้ขับเคลื่อนให้เกิดประสิทธิผลดังกล่าวในโรงเรียนขนาดเล็กหรือขนาดกลาง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกุณา ไบภักดี, เยาวลักษณ์ สุตะโคตร และธวัชชัย ไพโหล (2566, หน้า 27) ที่ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ต่างกัน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล และประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า

5.1 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า วิสัยทัศน์และเป้าหมายของโรงเรียนในยุคดิจิทัล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมวิชาการในยุคดิจิทัล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่มีความแตกต่างกันทำให้มีทัศนคติมุมมองในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ

ที่ต่างกัน รวมถึงได้รับการฝึกอบรมการพัฒนาในงานในเรื่องของงานวิชาการที่มีเป้าหมาย และทิศทางในการพัฒนาที่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ พันธกัณ (2563, หน้า 134) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูที่ส่งผลต่อ ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการศึกษา พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน โดยรวมมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ กลุ่มงานวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ทุกกลุ่มประสบการณ์การทำงาน มีความเข้าใจในเรื่องการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามระเบียบ กฎ ข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายของโรงเรียน และครูที่จะ เข้ารับตำแหน่งต่างต้องได้รับการอบรมก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง รวมถึงการปฏิบัติงานที่มีแบบปฏิบัติที่ชัดเจน เป็นไปตามกรอบ ทิศทางเดียวกัน ส่งผลให้ครูทุกคนมีความเข้าใจในการปฏิบัติงานที่เหมือนกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธิกานต์ บริเวก (2564, หน้า 281) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

6. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับประสิทธิผล การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ และครูผู้สอน โดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .683 ซึ่งสอดคล้อง กับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา บุทธิจักร (2564, หน้า 281) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวม .802 สัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. การวิเคราะห์ค่าอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็น ของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ และครูผู้สอน โดยรวม พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวม ได้อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการและภาวะผู้นำครู การพัฒนาผู้เรียน และการบริหาร หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับผลการวิจัยของอมรา พิมพ์สวัสดิ์ (2562, หน้า 101) ที่ได้ศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 31 ผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 มีความสัมพันธ์ทางบวกทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ดังนั้นจะเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เห็นความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนมาเป็นอันดับแรก ทำให้มีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน และมีการวิเคราะห์ข้อมูลในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกาย และสุขภาพจิต ความเป็นประชาธิปไตย และการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ และในส่วนด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมวิชาการในยุคดิจิทัลที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดในกลุ่ม จึงควรได้มีการสนับสนุนในด้านการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมวิชาการในยุคดิจิทัลให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ และครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการรักษาวินัย ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ให้ความสำคัญกับการรักษาวินัย เพราะการรักษาวินัยเป็นแบบแผนความประพฤติที่กำหนดให้ข้าราชการปฏิบัติตามข้อกำหนดทางวินัย ตามที่กฎหมายบัญญัติอย่างเคร่งครัด ระมัดระวัง ดูแล ป้องกัน ไม่ฝ่าฝืน หรือหลีกเลี่ยง การรักษาวินัยที่ดีนั้น นอกจากตัวข้าราชการเองที่จะต้องเรียนรู้ สำนึก และตระหนักในหน้าที่แล้ว ผู้บังคับบัญชาต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ดูแล ส่งเสริม และพัฒนาให้ข้าราชการมีวินัยด้วย รองลงมาคือด้านจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านการพัฒนางาน/ผลการปฏิบัติงาน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาตนเอง ดังนั้น เพื่อส่งเสริมเรื่อง ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนให้ดีขึ้นกว่าเดิม การสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาด้านการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถจัดการงานต่าง ๆ ให้เท่าทันตามยุค โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลที่ต้องปฏิบัติงานต่าง ๆ ผ่านระบบ

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีการพัฒนาในด้านภาวะผู้นำทางวิชาการสูงขึ้น เพื่อให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่สูงขึ้นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรนำภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ไปทำวิจัยในรูปแบบเชิงปฏิบัติการ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร และเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เพื่อให้ทราบถึงภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนในเชิงลึก

2.3 เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้ศึกษาเฉพาะภาวะผู้นำทางวิชาการ ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้ต่อไปควรมีการศึกษาว่าปัจจัยภาวะผู้นำใดบ้าง อาทิ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผู้นำเชิงกลยุทธ์ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง หรือผู้นำแบบอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร สมปราษฎย์. (2562). ภาวะผู้นำ: แนวคิด ทฤษฎีและการพัฒนา. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิณณวัตร ปะโคทั้ง. (2561). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- จิราพร พลละสิม. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการ. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ลิตติณัฐ ประชัยภูมิ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 50. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- บัณฑิต ลักษณะการวรรณ. (2562). ภาวะผู้นำพลร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปวีณา บุทธิจักร. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก. 6 เมษายน 2560.
- วริษา ฮวดศรี. (2564). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- สกุณา ไบภักดี. (2565). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุกัญญา แซ่มะซอ. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุธิกานต์ ปรีเอช. (2564). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุชาติ พันธก้อม. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สมจิต สงสาร. (2552). การพัฒนาตัวแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานที่มีประสิทธิผลของครู. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อมรา พิมพ์สวัสดิ์. (2562). การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.